

Datum : 14 april 2009
Afdeling : Financiën
Registratienummer: 2009INT239296

Nummer PS :
Commissie : alle
Portefeuillehouder : Raven

Titel : Aanbieding Rekening 2008

Inhoudsopgave

Ontwerpbesluit I	pag. 5
Ontwerpbesluit II	pag. 6
Ontwerpbesluit III	pag. 7
Bijlage(n):	
Bijlage 1: onderbouwing voorstellen voor aanwending van het rekeningresultaat 2008	pag. 6
Bijlage 2: kenmerken van de nieuwe reserve ‘weerstandsvormogen’	pag. 8
Bijlage 3: risicoreserve	pag. 9
Bijlage 4: begrotingswijzigingen naar aanleiding van voorstellen voor aanwending van het rekeningresultaat 2008	pag. 10

Aan Provinciale Staten,

Inleiding

Hierbij treft u de jaarrekening 2008 aan ter besluitvorming.

Voorgeschiedenis

- Masterplan Planning- en Control –cyclus
- Voorjaarsnota 2008
- Begroting 2008
- Najaarsrapportage 2008

Essentie / samenvatting

Ingevolge het bepaalde in artikel 201/202 van de Provinciewet bieden wij u hierbij ter vaststelling de jaarstukken over 2008 van de Provincie Utrecht aan. De jaarstukken over 2008 zijn opgemaakt volgens de per 1 januari 2004 inwerking getreden voorschriften van het Besluit Begroting en Verantwoording Provincies en Gemeenten (BBV).

De jaarrekening sluit met een voordelig saldo van € 8,5 miljoen (2007: € 25,2 miljoen). Met betrekking tot de samenstelling van dit saldo en bijzonderheden in de jaarrekening verwijzen wij u naar het onderdeel “algemeen financieel verslag” in de jaarrekening. Voor een samenvatting van het rekeningresultaat verwijzen wij u naar de volgende bladzijde van dit Statenvoorstel. Tevens treft u ter kennisgeving aan de productenrekening 2008.

Financiële consequenties

Analyse van het jaarrekeningresultaat 2008

Het rekeningresultaat

Het jaarrekeningresultaat 2008 bedraagt € 8,5 miljoen positief. Dit is een daling van € 16,7 miljoen ten opzichte van het resultaat 2007. In vergelijking met de totale begrotingsomvang van de provincie bedraagt het resultaat minder dan twee procent. Het resultaat wordt voor € 4,7 miljoen verklaard door hogere algemene inkomsten (provinciefonds, opcenten motorrijtuigenbelasting en beleggingsopbrengsten) en voor € 3,8 miljoen door lagere uitgaven op de programma's (na mutaties in de reserves).

Resultaat op programma's

Vóór verrekening met de daarvoor bestemde reserves bedraagt het resultaat op de programma's € 60,1 miljoen positief. Dit is ongeveer 11% van de totale begroting. Dit percentage ligt in lijn met voorgaande jaren. Het betreft hier lagere uitgaven of hogere inkomsten dan geraamd. Hierbij wordt omgemerkt dat bij de Najaarsrapportage 2008 ook reeds € 36 miljoen aan budgetten neerwaarts is bijgesteld. Na verrekening met de reserves (€ 56,3 miljoen) resteert een positief resultaat op de programma's van € 3,8 miljoen.

Oorzaken van onderbestedingen

In het geval van lagere uitgaven op de programma's dan geraamd spreken we van onderbestedingen. Onderbesteding oftewel het niet-uitgeven van geld heeft diverse oorzaken, die deels beïnvloedbaar zijn en deels onbeïnvloedbaar. Uit een eerste analyse van de jaarrekening blijkt dat de oorzaken van onderbestedingen ad € 60 miljoen op hoofdlijnen in drie categorieën zijn in te delen:

A. Administratieve verwerking meerjarige subsidieverplichtingen

Een groot deel van de onderbestedingen (minimaal € 20 miljoen) valt te verklaren door de administratieve verwerking van meerjarige subsidieverplichtingen. Hierbij zijn de totale uitgaven van de subsidies in 2008 begroot, terwijl de daadwerkelijke uitbetalingen voornamelijk in de jaren erna plaatsvinden. Zo is bij het fonds Stedelijk Bouwen en Wonen conform de begroting 2008 voor een bedrag van € 27,5 miljoen aan subsidie verleend voor de periode 2008-2011. Een deel van de toegezegde middelen (€10 miljoen) is in 2008 uitbetaald in de vorm van een voorschot. Het overige deel van de toegekende bedragen zal echter pas in 2011, bij de eindafrekening worden uitbetaald. Dit leidt in 2008 tot een verschil in uitgaven ten opzichte van de begroting van € 17,5 miljoen. Ook bij de projecten Wel Thuis II, Sociale Agenda II en Utrechtse Jeugd Centraal (programma 5.3) is sprake van meerjarige subsidieverplichtingen die in 2008 niet tot uitgaven hebben geleid, in totaal ongeveer € 3 miljoen. Deze subsidieverplichtingen zullen de komende jaren alsnog tot uitbetaling komen.

B. Vertraging in de uitvoering

Bij diverse programma's is sprake van vertraging in de uitvoering van activiteiten en projecten. Deze vertragingen hebben diverse oorzaken. Met name in de programma's Inrichting Landelijk Gebied (programma 2.8) en Doelmatig Verkeer- en Vervoerssysteem (programma 4.5) is sprake van vertragingen in de uitvoering. Wat betreft ILG is met name op grondverwerving en inrichting van de Ecologische Hoofdstructuur minder gerealiseerd dan geprogrammeerd. Het positieve saldo van het programma Doelmatig Verkeer-en Vervoerssysteem is voornamelijk ontstaan door vertraging in de uitvoering van de UMP-projecten en vertraging in het project busstation Breukelen. Uit de jaarrekening blijkt dat zeker de helft van de onderbestedingen (€ 35 miljoen) door vertragingen in de uitvoering ontstaan.

C. Aanbestedingsvoordelen

Bij enkele programma's (2.1, 4.5) zijn aanbestedingsvoordelen behaald. Met andere woorden, er is goedkoper ingekocht dan we op voorhand verwacht hadden. Ingeschat wordt dat het totaal van deze voordelen in de jaarrekening enkele miljoenen bedraagt.

Uitvoeringsprogramma

In het Uitvoeringsprogramma 2007-2011 is oorspronkelijk € 83,5 miljoen aan budget toegekend voor de jaarschijf 2008. Dit bedrag is opgenomen in de reguliere programma's van de begroting. Na begrotingswijzigingen (kasritmeverschuivingen, waaronder de bijstelling in de Najaarsrapportage 2008 ad € 10,8 miljoen) bedraagt het begrote budget 2008 voor het Uitvoeringsprogramma ongeveer € 71 miljoen. Hiervan is in de jaarrekening daadwerkelijk € 35 miljoen uitgegeven. De niet-uitgegeven € 36 miljoen wordt voor een groot deel verklaard door het Fonds Stedelijk Bouwen en Wonen (zie hierboven). De werkelijk besteding van de middelen van het Uitvoeringsprogramma ligt tot op heden achter op de begroting. De verwachting is dat de middelen van het Uitvoeringsprogramma 2007-2011 de komende jaren alsnog besteed zullen worden. In juli 2009 worden PS nader geïnformeerd over de stand van zaken van het Uitvoeringsprogramma, zowel wat betreft de inhoudelijke als de financiële voortgang.

Conclusie

Hoewel het positieve jaarrekeningresultaat in absolute zin is afgenomen ten opzichte van 2007, blijft het tijdig signaleren van onderbestedingen een aandachtspunt voor de provincie. Opvallend is dat een groot deel van de onderbestedingen veroorzaakt wordt door de gehanteerde administratieve verwerking van meerjarige subsidieverplichtingen. Omdat deze systematiek van meerjarige subsidieverplichtingen op papier tot onderbestedingen leidt, zal deze het komende jaar herzien worden. Verder zal door het verder verbeteren van het projectmatig werken en de planning- en controlcyclus het fenomeen onderbestedingen aangepakt worden, waarbij de realiseerbaarheid van (tussentijdse) begrotingen van groot belang is.

Bestemming van het rekeningresultaat

De jaarrekening 2008 sluit met een voordelig saldo van € 8,51 miljoen. In vergelijking met 2007 is het saldo € 16,7 miljoen lager uitgevallen. In het algemeen verslag en de toelichting op de programmarekening wordt een gedetailleerde analyse gegeven van de samenstelling van het resultaat.

Dit betekent dat het rekeningresultaat 2008 ad € 8,51 miljoen (A) verminderd met "overboekingsvoorstel" *Beschikbaar stellen niet-bestede budgetten 2008 in 2009*, PS2009PS02 (B) wordt toegevoegd aan de algemene reserve. Vervolgens wordt een voorstel gedaan voor de bestemming van het resterende rekeningresultaat (C). De individuele voorstellen worden vervolgens nader toegelicht (D).

A. Rekeningresultaat	€ 8.505.000
B. -/- Voorstellen PS2009PS02	
1. Toezicht regionale waterkeringen	€ 41.000
2. Grondwatertrappenkaart	€ 50.000
3. Routekaart Agenda Natuur	€ 110.000
4. Andere Overheid	€ 100.000
	<hr/>
	€ 301.000 -/-
C. Voorstellen bestemming rekeningresultaat	

2008

5. Feest Amersfoort 750 jaar	€ 250.000	
6. Project huisvesting	€ 414.000	
7. Project Breedband	€ 238.000	
8. Provinciale Commissie Leefomgeving	€ 30.000	
9. P4 Brussel	€ 22.000	
10. Portaal	€ 126.000	
11. Toevoeging algemene reserve	€ 7.124.000	
		€ 8.204.000 -/-
Resteert een saldo van € 0,00.		€ -

In bijlage 1 bij het Statenvoorstel treft u de onderbouwing van bovengenoemde posten. Per saldo resteert dan een vrij aanwendbaar bedrag van € 7,1 miljoen. Tevens bieden wij u op grond van de Verordening interne zaken provincie Utrecht 2004 de productenrekening 2008 ter kennisname aan.

Ophogen weerstandsvermogen

Verder stellen wij voor om, met name als gevolg van de toegenomen risico's als gevolg van de economische crisis (treasury) om het weerstandsvermogen te verhogen van € 25 naar € 30 mln. Zie voor een nadere toelichting de paragraaf Weerstandsvermogen in de jaarrekening. Dit betekent dat de Algemene Reserve voor € 30 miljoen "gereserveerd" wordt voor het opvangen van risico's. Hiervoor zal een afzonderlijke reserve Weerstandsvermogen gecreëerd worden, waarin € 30 miljoen uit de Algemene Reserve gestort zal worden. Zie voor de kenmerken van de nieuwe reserve weerstandsvermogen bijlage 2 bij het Statenvoorstel.

Reserves en voorzieningen

De voorziening stads- en dorpsvernieuwing heeft op dit moment een negatief saldo. Dit tekort dient, mede op last van de accountant, te worden aangezuiverd. Voorgesteld wordt daarom om het tekort ad €53.000 ten laste te brengen van de reserve aanvulling stads en dorpsvernieuwing. Daarnaast wordt uit efficiëncy oogpunt voorgesteld om de voorzieningen gladheidsbestrijding materiaal en gladheidsbestrijding materieel samen te voegen tot één nieuwe voorziening 'gladheidsbestrijding'.

Bestuurlijke dilemma's / politieke gevoeligheid

NVT

Overwogen oplossingsrichtingen en alternatieven

N.V.T.

Gedeputeerde Staten,

voorzitter, R.C. Robbertsen

secretaris, Drs. H.H. Sietsma

Ontwerp-besluit

Besluit I

Besluit van 8 juni 2009 tot het vaststellen van de jaarrekening 2008

Provinciale Staten van Utrecht,

Op het voorstel van Gedeputeerde Staten van 14 april 2009, afdeling Financiën nummer; 2009INT239296

Gelezen;

Overwegende;

Gelet op; Artikel 201 Provinciewet

Besluiten:

ARTIKEL 1

1. De jaarrekening 2008 vast te stellen
2. De productenrekening 2008 voor kennisgeving aan te nemen.
3. Het saldo van de rekening van € 8,5 miljoen toe te voegen aan de algemene reserve.
4. Uit de algemene reserve een bedrag van € 0,30 miljoen te onttrekken vanwege een eerder PS besluit (PS2009PS02)
5. Uit de algemene reserve een bedrag van €1,1 miljoen te onttrekken ter dekking van de voorstellen bestemming rekeningresultaat 2008;
6. De volgende nieuwe reserves / voorzieningen in te stellen en de kenmerken daarvan vast te stellen:
 - a. het instellen van een reserve weerstandsvermogen en die met de jaarrekening 2008 incidenteel te voeden met € 30 miljoen. ten laste van de algemene reserve;
 - b. het laten vervallen van de voorzieningen gladheidsbestrijding materiaal (€ 266.792) en gladheidsbestrijding materieel (€ 3.497) en hiervoor in de plaats 1 voorziening met de naam gladheidsbestrijding (€ 270.289) in te stellen;
 - c. het opheffen van de voorziening stads- en dorpsvernieuwing en het tekort (€ 53.000) van deze voorziening ten laste te brengen van de reserve aanvulling stads- en dorpsvernieuwing;
7. Het instemmen met de kenmerken van de risicoreserve, n.a.v. besluit PS2008BEM19.
8. De risico's zoals vermeld in de paragraaf weerstandsvermogen te bevestigen.

voorzitter, R.C. Robbertsen

griffier, L.C.A.W. Graafhuis

Bijlage 1 – onderbouwing voorstellen voor aanwending van het rekeningresultaat 2008

ad 1). Toezicht regionale waterkeringen €41.000

Voor een aantal uit te voeren projecten is door de waterschappen planning opgesteld voor de R.O. procedures en vergunningaanvragen. De voortgang hiervan heeft in 2008 vertraging opgelopen en zal in 2009 worden afgerond. De kosten voor 2009 worden geraamd op € 41.000.

(wordt ingebracht in de PS van 23 maart)

ad 2). Grondwatertrappenkaart €50.000

Conform de bijgestelde planning wordt dit project in 2009 afgerond. De verwachte kosten 2009 worden geschat op € 50.000.

(wordt ingebracht in de PS van 23 maart)

ad 3). Routekaart Agenda Natuur € 110.000

In de PS vergadering van 20 oktober 2008 is € 110.000 beschikbaar gesteld voor de uitvoering routekaart Agenda Natuur. Dit budget is onderverdeeld in € 60.000 voor Natuureducatie en –communicatie en € 50.000 voor Monitoring natuurkwaliteit. De uitvoering van het project is in 2008 gestart, maar hebben nog niet geleid uitgaven geweest.

(wordt ingebracht in de PS van 23 maart)

ad 4). Andere Overheid € 100.000

De realisatie van de nieuwe functionaliteit voor de Website zal in 2009 middels een Europese Aanbesteding plaatsvinden plaatsvinden.

Nieuwe inzichten maken het tevens noodzakelijk om de informatiearchitectuur op onderdelen te herzien/uit te breiden.

(wordt ingebracht in de PS van 23 maart)

ad 5.) Feest Amersfoort 750 jaar € 250.000

In het kader van het 750-jarig bestaan van Amersfoort in 2009 wordt voorgesteld incidenteel € 250.000 beschikbaar te stellen voor de vieringen. Deze post is abusievelijk niet gemeld bij de voorjaarsnota 2008.

ad 6.) Project huisvesting (NOVA) € 414.000

In het jaar 2008 heeft voor € 414.000 minder aan uitgaven plaatsgevonden. Voorgesteld wordt om met de resultaatbestemming de gelden beschikbaar te houden voor dit project.

ad 7.) Project Breedband € 238.000 Project Breedband is in een afrondende fase. De resultaten zijn gehaald, de financiële afronding is niet geheel in 2008 gerealiseerd en krijgt in 2009 het definitieve slot. Voorgesteld wordt om met de resultaatbestemming de gelden beschikbaar te houden voor dit project.

ad 8.) Installatie Provinciale Commissie Leefomgeving € 30.000

De installatie van de provinciale commissie leefomgeving (ter vervanging van drie bestaande adviescommissies) heeft niet in 2008 plaatsgevonden. Het zoeken, vinden en selecteren van geschikte leden en de voorzitter nam meer tijd in beslag dan verwacht. GS heeft eind 2008 de kandidaatstelling vastgesteld die in het eerste kwartaal 2009 aan PS zal worden voorgelegd. De installatie van de commissieleden en voorzitter vindt daarna plaats. Voorgesteld wordt om met de resultaatbestemming de gelden beschikbaar te houden voor deze activiteiten.

ad 9.) P4 Brussel € 22.000

Een groot deel van 2008 is besteed aan het organisatorisch inrichten van de P4-samenwerking. De geplande evenementen zullen doorgang vinden in 2009. Voorgesteld wordt om met de resultaatbestemming de gelden beschikbaar te houden voor deze activiteiten.

ad 10.) Portaal € 126.000

De op 21 maart 2008 extra ter beschikking gestelde € 126.000, bedoeld als bijdrage in de kosten voor de Europese Aanbesteding zijn abusief niet financieel verwerkt in de administratie. Dit bedrag is noodzakelijk om het project af te ronden in 2009.

ad 11.) Toevoeging Algemene reserve € 7.124.000

Voorgesteld wordt om het resterende saldo toe te voegen aan de algemene reserve, conform de interne richtlijn reserves en voorzieningen.

Bijlage 2 – Kenmerken van de nieuwe reserve

Reserve Weerstandsvermogen

Doelstelling:	Het aanhouden van een bedrag aan weerstandsvermogen dat als financiële buffer dient voor het opvangen van risico's
Ingesteld:	Vaststelling Jaarrekening 2008, PS 8 juni 2009
Soort en naam:	Gelet op het karakter van de doelstelling en besteding wordt deze reserve als een algemene reserve aangemerkt.
Plafond/streefbedrag:	€ 30.000.000
Minimumbedrag:	Deze reserve mag niet negatief staan.
Saldo per 31/12/08:	€ 0
Toevoegingen:	Storting van € 30.000.000 conform voorstel om als financiële buffer aan te houden
Onttrekkingen:	Via de (programma) begroting kunnen middelen op basis van inschattingen worden onttrokken.
Beschikingsbevoegdheid:	PS
Rentebijdrage:	Nee
Inflatiecorrectie:	Niet van toepassing
Bijzonderheden:	Geen

Bijlage 3 – Risicoreserve

Doelstelling	Afdekken van verplichtingen die nog voortvloeien uit de reserves die zijn opgeheven bij Stofkam II ten gunste van de risicoreserve	
Ingesteld:	Statenvoorstel PS2008BEM19 Herijking reserves en voorzieningen (Stofkam I), PS 13 mei 2008	
Soort en naam:	Gelet op het karakter van de reserves, waarvan het saldo in deze reserve is gestort, wordt deze reserve als een bestemmingsreserve aangemerkt.	
Plafond/streefbedrag:	Aan de reserve worden geen nieuwe bedragen toegevoegd. Het plafond is daarmee gesteld op € 4.469.000	
Minimumbedrag:	€ 0	
Saldo per 31/12/2008:	€ 3.438.000	
Toevoegingen:		
	Risico's voorfinanciering REG	616
	Subsidie verdrogingsbestrijding	757
	Reserve CHS	789
	Knelpunten verpl. agr.bedr. EHS-De Venen	677
	Tsunami ramp	462
	Archeologisch informatie centrum	235
	NTVA Kabinet	300
	A2010: De Schammer	500
	A2010: Lustwarande	630
	Taakstelling bijdrage aan uitvoeringsprogramma:	-497
	Totaal	<u>4.469</u>
Onttrekkingen:		
	Risico voorfinanciering grondverkopen	616
	Tsunamiramp	415
	Totaal	<u>1.031</u>
Beschikkingsbevoegdheid:	PS	
Rentebijdring:	Nee	
Inflatiecorrectie:	Nee	
Bijzonderheden	Bij Stofkam I zijn een aantal reserves opgeheven en gestort in de nieuwe risicoreserve. Vervolgens is hier 10% van afgeroomd ten behoeve van het uitvoeringsprogramma. Bij beëindiging van projecten die vanuit deze reserve worden gefinancierd, wordt een voordelig saldo eerst verrekend met de taakstelling "bijdrage uitvoeringsprogramma" (€ -497.000) Als deze taakstelling volledig is behaald, vallen nieuwe voordelen vrij ten gunste van de algemene middelen.	

Bijlage 4 - Begrotingswijzigingen naar aanleiding van voorstellen voor aanwending van het rekeningresultaat 2008

Toelichting op begrotingswijziging											
Product groep	Omschrijving productgroep	Toelichting op de begrotingswijziging	2009		2010		2011		2012		Besluit/advies
			Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	
0202	Agrarische zaken en plattelandsonwikkeling	Betreft onttrekking ten laste van het rekeningresultaat 2008(algemene reserve) voor natuureducatie ad € 60.000 en monitoring van ecologische verbindingen en faunavoorzieningen ad € 50.000. Projecten worden in 2009 uitgevoerd. Zie ook reserves.	110								
Totaal productgroep 0202			<u>110</u>								
Totaal programma 02 Landelijk gebied			<u>110</u>								
0401	Leefbaarheid	Betreft onttrekking ten laste van het rekeningresultaat 2008(algemene reserve) voor Grondwatertrappen (informatievoorziening veenweidegebied). Project wordt in 2009 uitgevoerd. Zie ook reserves.	43								
Totaal productgroep 0401			<u>43</u>								
Totaal programma 04 Duurzaamheid en Milieu			<u>43</u>								

0604	Innovatie	Betreft onttrekking ten laste van het rekeningresultaat 2008(algemene reserve) ten behoeve van het project Breedband. Zie ook reserves.	<u>238</u>																
Totaal productgroep 0604			<u>238</u>																
Totaal programma 06 Economische zaken en recreatie			<u>238</u>																
0803	Kunsten	Betreft onttrekking ten laste van het rekeningresultaat 2008(algemene reserve) ten behoeve van het Feest Amersfoort 750 jaar. Zie ook reserves.	250																
Totaal productgroep 0803			<u>250</u>																
Totaal programma 08 Samenleving, cultuur en sport			<u>250</u>																
1002	Strategie en bestuurlijke zaken	Betreft onttrekking ten laste van het rekeningresultaat 2008(algemene reserve) ten behoeve van de Provinciale Commissie Leefomgeving ad € 30.000 en P4 Brussel ad € 22.000. Zie ook reserves	52																
Totaal productgroep 1002			<u>52</u>																
1005	Bedrijfsvoering	Betreft onttrekking ten laste van het rekeningresultaat 2008(algemene reserve) ten behoeve van: Andere overheid € 100.000 Huisvesting € 414.000 Portaal € 126.000	640																
Totaal productgroep 1005			<u>640</u>																
Totaal programma 10 Bestuur en middelen			<u>690</u>																

Totaal alle programma's			<u>1.333</u>								
9201	Reserves	Betreft onttrekking ten laste van het rekeningresultaat 2008(algemene reserve) ten behoeve van de volgende posten: Agenda Natuur € 110.000 Grondwatertrappen € 43.000 Feest Amersfoort 750 jaar € 250.000 Project Breedband € 238.000 Andere Overheid € 100.000 Project huisvesting € 414.000 Prov.Cie.Leefomgeving € 30.000 P4 Brussel € 22.000 Portaal € 126.000		1.333							
<i>Totaal reserves</i>				<u>1.333</u>							
Totaal alle programma's, Algemene middelen en Reserves			1.333	1.333							